

Pravomoci a povinnosti obcí po novele zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

Dr. Peter Pastierik

Mariánské Lázně, 14.3.2013

Dnem 1. 1. 2013 nabyla účinnosti novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, která přináší řadu změn na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání, ukládá všem osobám v České republice chránit zvířata před týráním.

Orgánům ochrany zvířat, tedy Ministerstvu zemědělství, Státní veterinární správě (SVS) a obcím, bylo uvedeným zákonem uloženo tuto činnost vykonávat, koordinovat, vyhodnocovat a předkládat návrhy k nápravě nebo ke změně a úpravě předpisů.

Cíle novelizace zákona na ochranu zvířat proti týrání jsou:

- snížení administrativní zátěže pořadatelů veřejných vystoupení a obcí tím, že budou zrušeny řady ochrany zvířat při veřejném vystoupení a zrušením řádů ochrany zvířat při chovu.
- zavedení nové sankce zákaz chovu zvířat a propadnutí týraného zvířete nebo zabrání týraného zvířete s cílem efektivně zabránit chovateli v dalším týrání zvířat,
- upřesnění právní úpravy zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání, především umístování týraných zvířat do náhradní péče.

Dále novela zákona obsahuje formulační úpravy, zejména zpřesnění stávajících ustanovení zákona a doplnění některých nových:

upřesňuje se například právní úprava zabezpečení péče o zvíře, které je ohroženo tím, že by mohlo být uzavřeno v bytě bez zajištění potřebné péče

upřesnění sankcí v souvislosti s prodejem zvířat v obchodech, kdy v souvislosti s novelou občanského zákoníku, která v roce 2011 přinesla prodloužení „záruční doby“ u zvířat z 6 týdnů na 2 roky,

dochází např. ke zrušení školení k označování psů tetováním.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje sankce a sankční řízení v části správní delikty.

V případě porušení povinností stanovených tímto zákonem bude fyzická osoba, která je podnikatelem, nebo právnická osoba, postížena za správní delikt. Fyzická osoba bude postížena za přestupek. Zákon na ochranu zvířat proti týrání umožňuje uložit následující pokutu:

do výše 50 000 Kč (jedná se o případy, kdy nedojde k narušení tělesné integrity zvířete, především v případech porušení povinnosti vést zákonem stanovené evidence, o případy úniku zvířete, apod.),

do výše 200 000 Kč (u méně závažných případů týrání zvířat),

do výše 500 000 Kč (u závažnějších případů týrání zvířat, které ale nedosahují závažnosti trestného činu).

Zatím **podle stále platné právní úpravy je zvíře věc** a jako s takovou je s ním nakládáno.

Tak je stanoveno v dosud platném ustanovení § 118 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a nic na tom nemění ani ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Zvíře je předmětem řady právních vztahů, kdy je s ním zacházeno obdobně jako s jinými věcmi (je možno je vlastnit, obchodovat s ním apod.).

Ze zákona na ochranu zvířat proti týrání však plyne, že zvíře má oproti jiným věcem odlišné postavení.

Preambule zákona na ochranu zvířat proti týrání přiznává zvířeti specifické postavení, živého tvora, kterého je třeba chránit, respektovat jeho potřeby a věnovat mu pozornost

Dále článek 11 odst. 3 **Listiny základních práv a svobod** obsahuje zákaz zneužití vlastnického práva na újmu jednotlivce nebo obecného zájmu.

Vlastnictví zvířete by tedy nemělo být zneužíváno na újmu práv druhých.

Takovým zneužitím vlastnictví by mohlo být například, kdyby někdo nechal záměrně vnikat svoje chovaná zvířata na sousední pozemky nebo je vědomě nechal unikat, aby obtěžoval své sousedy.

V případě zvířete skutečně platí, že vlastnictví zavazuje.

Vlastnictví zvířete zavazuje k tomu, aby mu byla poskytována řádná péče a přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb. Zvíře nesmí být týráno.

- Listina základních práv a svobod v článku 12 odst. 1 stanoví, že **obydlí je nedotknutelné.**
- Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.
- Dále článek 12 Listiny základních práv a svobod upravuje případy, kdy jsou zásahy do nedotknutelnosti obydlí možné.
- Definice pojmu obydlí není v Listině uvedena. Lze však dovodit, že obydlím je jakýkoli krytý prostor, na který má osoba vlastnický nebo jiný užívací titul. Ochranu obydlí je nutné respektovat zejména v souvislosti s výkonem dozoru podle § 25 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tato ustanovení sice obsahují právo vstupovat tam, kde je zacházeno se zvířaty, ale to neznamená, že by tím byla prolomena ústavní nedotknutelnost obydlí.

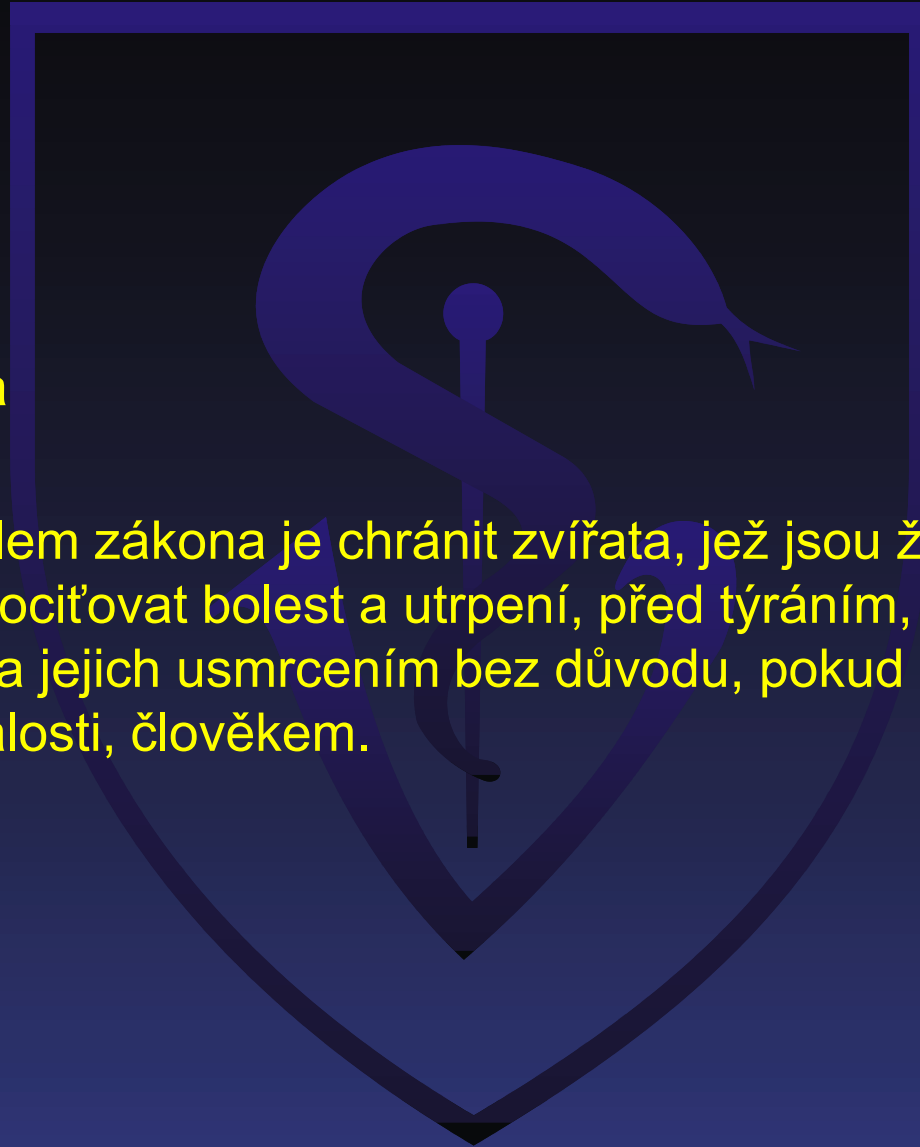
- § 1

-

- **Účel zákona**

-

- (1) Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem.

§ 6

Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo je vyhnat. Za opuštění zvířete se nepovažuje vypuštění zvířete do jeho přirozeného prostředí, pokud je to vhodné z hlediska stavu zvířete a podmínek prostředí.

- **§ 8 Veřejná vystoupení zvířat**

- Veřejným vystoupením se rozumí jednorázové nebo opakované provádění činnosti se zvířetem nebo zvířaty chovatele, které je přístupné veřejnosti, a to i prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, za účelem výchovy, vzdělávání, reklamy, soutěže nebo za účelem podnikání, nebo činnost, při které vznikne doklad o zvířeti, který je hodnocením jeho vzhledu, výkonu nebo určitých vloh; za veřejné vystoupení se nepovažuje svod zvířat^{1c}).

-
- Pořadatel je povinen
- a) oznámit nejméně 14 dnů přede dnem konání veřejného vystoupení krajské veterinární správě a příslušné obci
- 1. místo a datum konání,
- 2. druh a počet zvířat, která se mají veřejného vystoupení zúčastnit,
- 3. údaje umožňující identifikaci osoby podle odstavce 2,
- b) současně s oznámením podle písmene a) předložit seznam činností se zvířaty,

-

- § 13b **Toulavá a opuštěná zvířata**

- (1) Obec může k regulaci populace toulavých a opuštěných zvířat provést
 - a) informační, osvětové a jiné účelově cílené preventivní aktivity zaměřené na prohloubení odpovědného chování člověka k zvířatům, zejména k zvířatům v lidské péči,
 - b) finanční nebo jiné zvýhodnění osob, které se ujaly péče o toulavé nebo opuštěné zvíře, zejména psa nebo kočku,
 - c) odchyt toulavých a opuštěných zvířat osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f}),
 - d) podporu činnosti k uskutečnění regulace populace omezováním nekontrolovaných zdrojů potravy a neplánovaného rozmnožování psů a koček podporováním jejich sterilizace.
- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označeni nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f}), a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.
- (3) Obec může nechat trvale označit osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona^{1f}) toulavé a opuštěné psy v obci, kteří dosud označeni nejsou, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Označení těchto psů hradí obec. Přihlásí-li se chovatel psa nebo zjistí-li jej obec, je povinen obci jí vynaložené náklady na označení toulavého psa nahradit.

- § 24 **Obce**

-
-
- (1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.
-

- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.
-

- **§ 27b Zákaz chovu zvířat a propadnutí týraného zvířete**

- (1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může rozhodnout o uložení zákazu chovu zvířat, jestliže je důvodná obava, že pachatel správního deliktu
 - a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za správní delikt nebo odsouzen,
 - b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav, nebo
 - c) začne chovat další zvířata stejným způsobem, za který byl v minulosti v souvislosti s jiným zvířetem potrestán za správní delikt nebo odsouzen.
-
- (2) Propadnutí týraného zvířete může obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutím uložit, jestliže týrané zvíře náleží pachateli správního deliktu a je důvodná obava, že pachatel správního deliktu
 - a) bude v týrání zvířete pokračovat, zejména, jde-li o pachatele, který byl za týrání zvířete v posledních 3 letech potrestán za správní delikt nebo odsouzen, nebo
 - b) neposkytne týranému zvířeti péči, kterou vyžaduje jeho zdravotní stav.
-
- (3) Pokud je uložen zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete, musí obecní úřad obce s rozšířenou působností uložit vždy také pokutu podle tohoto zákona. Zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete nelze uložit, pokud je závažnost správního deliktu tak nízká, že je pokuta, která byla zároveň uložena, na dolní hranici sazby stanovené za daný správní delikt.
-
- (4) Vlastníkem propadlého zvířete se stává stát.

- § 27c

Zabrání týraného zvířete

-
- (1) Nebylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete podle § 27b a týrané zvíře náleží osobě, kterou nelze za správní delikt stíhat, lze rozhodnout o zabrání týraného zvířete.
-
- (2) Vlastníkem zabraného zvířete se stává stát.

- § 28a **Zvláštní opatření**

- (1) Na návrh krajské veterinární správy může obecní úřad obce s rozšířenou působností správním rozhodnutím
 - a) nařídit a zajistit umístění týraného zvířete do náhradní péče, vyžaduje-li to jeho zdravotní stav, nebo pokud je opakovaně týráno,
 - b) nařídit chovateli zajistit opatření ke snížení počtu zvířat včetně jejich usmrcení v souladu s tímto zákonem, dochází-li k jejich týrání,
 - c) nařídit chovateli pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, a to do doby odstranění závad. Pozastavení činnosti není zákazem činnosti. Pozastavení činnosti nezahrnuje povinnost chovatele zajistit náhradní péči o zvířata. Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje o ukončení pozastavení činnosti na základě odborného vyjádření krajské veterinární správy, která posuzuje, zda došlo k odstranění závad,
 - d) nařídit vlastníkovvi zvířete zajistit utracení zvířete odborně způsobilou osobou podle veterinárního zákona, pokud je dán důvod k usmrcení zvířete podle [§ 5 odst. 2 písm. b\)](#),
 - e) nařídit chovateli umožnit provádění péče a) a b) na pozemku, ve stájích nebo v jiných objektech, kde zvířata nachází.
- (2) Odvolání proti rozhodnutí podle [odstavce 1](#) má odkladný účinek.

§ 28b Náhradní péče o týrané zvíře

(1) Rozhodnutí podle [§ 28a odst. 1 písm. a\)](#) musí kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem obsahovat také stanovení podmínek k zabezpečení ochrany zvířete, po jejichž splnění bude zvíře vráceno vlastníkovi zvířete. Obecní úřad obce s rozšířenou působností může na základě podnětu vlastníka rozhodnout o ukončení provádění zvláštního opatření a o navrácení zvířete vlastníkovi. Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o navrácení zvířete vlastníkovi na základě odborného vyjádření krajské veterinární správy, která posuzuje splnění podmínek uvedených ve větě první.

(3) Vlastník zvířete, kterému bylo oznámeno rozhodnutí o umístění zvířete do náhradní péče, je povinen zvíře obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností vydat. Není-li zvíře v určené lhůtě správnímu orgánu vydáno, může být tomu, kdo ho má u sebe, odňato. Za účelem odnětí týraného zvířete, je osoba, která odnětí provádí, oprávněna vstupovat do všech prostor, kde je zvíře chováno. O vydání nebo odnětí zvířete se sepíše protokol, v němž se uvede též popis zvířete.

(4) Náhradní péči zajišťuje osoba, která má zkušenosti s chovem daného druhu zvířat (dále jen „pečovatel“), na základě smlouvy uzavřené s obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Součástí smlouvy je rovněž povinnost pečovatele poskytnout obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklady o nákladech spojených se zajištěním náhradní péče. Pečovatel je povinen starat se o zvíře s péčí řádného hospodáře.

(5) Pokud se v době náhradní péče narodí mláďata, vztahuje se na ně také rozhodnutí o zvláštním opatření. Jiné produkty a užitky zvířete vzniklé v době náhradní péče jsou vlastnictvím pečovatele.

- **§ 28c Předběžná náhradní péče**
- (1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může rozhodnutím nařídit předběžnou náhradní péči o týrané zvíře. Toto rozhodnutí nemá odkladný účinek.
- (2) Není-li propadnutí týraného zvířete uloženo, nebo není-li rozhodnuto o jeho zabrání nebo umístění do náhradní péče, obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o vydání zvířete z předběžné náhradní péče na žádost chovatele.
- (3) Za účelem zajištění předběžné náhradní péče o týrané zvíře může obecní úřad obce s rozšířenou působností uzavřít smlouvu o provádění předběžné náhradní péče s pečovatelem.
- (4) Do doby, než je zvíře odvedeno do předběžné náhradní péče z prostor, v nichž je chováno, je uživatel těchto prostor povinen strpět v nich provádění činnosti, která je při péči o zvíře obvyklá. To platí i v případě, má-li být odvedeno zvíře již propadlé nebo zabrané.
- (5) Obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který předběžnou náhradní péči o zvíře zajišťuje, náleží náhrada nákladů, které účelně vynaložil na zajištění předběžné náhradní péče a na veterinární péči za účelem odstranění nebo zmírnění újmy na zdraví způsobené zvířeti týráním. Náhradu uvedených nákladů je povinen uhradit pachatel správního deliktu, bylo-li uloženo propadnutí týraného zvířete nebo rozhodnuto o umístění týraného zvířete do náhradní péče, nebo osoba, kterou nelze za správní delikt stíhat, bylo-li rozhodnuto o zabrání týraného zvířete.

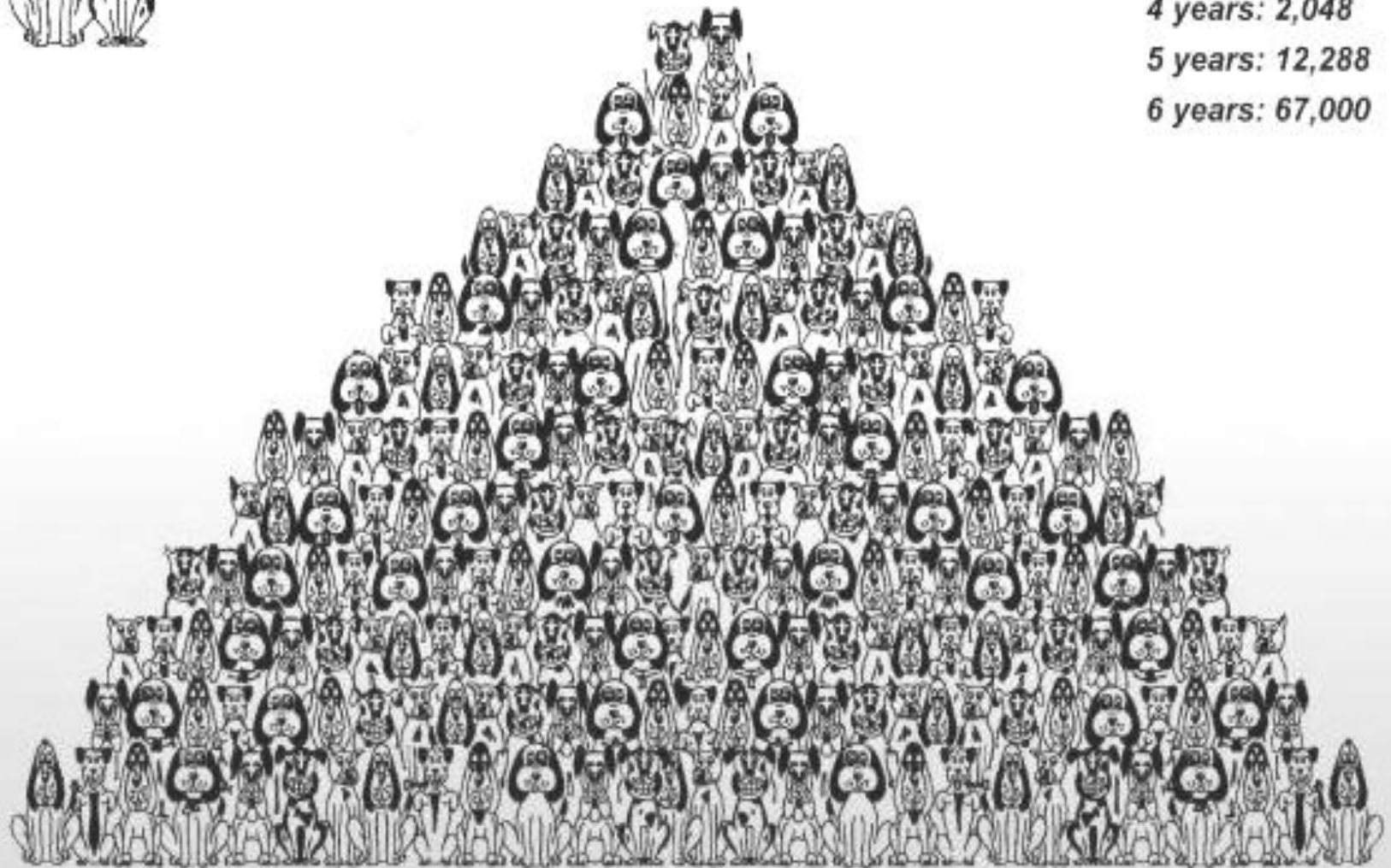
- **Kontrola zvířat:**
- Vytvoření centrální databáze a přístupu do ní.
- Tréninkové programy pro chovatele
- Pokuty pro nezodpovědné chovatele
- Výběr ročních poplatků za registrovaná zvířata – (slevy)
- Vytváření míst pro venčení zvířat
- Kontrola chovatelů

An unspayed female dog, her mate and all of their puppies and their puppies' puppies, if none are ever neutered or spayed, add up to:

*1 year: 16
2 years: 128
3 years: 512
4 years: 2,048
5 years: 12,288
6 years: 67,000*

MVDr. Peter Pastierik

**Krajská veterinární správa SVS pro
Karlovarský kraj**

E-mail: p.pastierik.kvsk@svscr.cz

tel: + 420 606 638 339

Děkuji za pozornost.